

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupený JUDr. Vítém Vohánkou, advokátem se sídlem Na Zámecké 457/5, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2006, č. j. 2006/56978-212, a ze dne 21. 9. 2006, č. j. 2006/56948-212, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 Cad 97/2006 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna soudem ustanoveného advokáta JUDr. Víta Vohánky **se určuje** částkou 1904 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesátí dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojí včas podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba směřující proti shora uvedeným rozhodnutím žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí. Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 9. 2006, č. j. 2006/56978-212, bylo zamítnuto podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, ze dne 7. 9. 2006, č.j. KUOK 93510/2006, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl zamítnut návrh žalobce na povolení obnovy řízení ve věci nepřiznání dávky sociální péče podle § 89 a dalších příslušných ustanovení správního řádu. Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 9. 2006, č. j. 2006/56948-212, bylo zamítnuto podle § 90 odst. 5 správního řádu odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského

úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, ze dne 4. 9. 2006, č. j. KUOK 92468/2006, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl zamítnut návrh žalobce na povolení obnovy řízení ve věci námítky podjatosti podle § 89 a dalších příslušných ustanovení správního řádu.

Proti citovaným správním rozhodnutím žalovaného podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, ve které toliko uvedl, že mu žalovaný od listopadu 2003 opakovaně každý měsíc odmítá hmotné zabezpečení, rozhodnutí správního orgánu je svatá lež, od počátku řízení mu bylo odepřeno právo na obhajobu, odepřeno právo jednat před správním orgánem a správní orgán nezjistil, jaký má příjem od listopadu 2003 a z čeho žije. Je přesvědčen, že byla porušena jeho práva chráněná Listinou základních práv a svobod. Žalobce požádal, aby Městský soud v Praze napadená správní rozhodnutí zrušil.

Městský soud v Praze žalobu proti napadeným rozhodnutím žalovaného usnesením pro neodstranitelné vady odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dospěl k závěru, že žalobcem podaná žaloba neobsahuje taxativně uvedené náležitosti žaloby ve smyslu ust. § 71 odst. 1 s. ř. s. a pro tento nedostatek nelze v řízení pokračovat. Není možné, aby soud bez existence žalobních bodů a uvedení, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí nebo jeho výroky za nezákonné, sám předjímal, z jakých důvodů byla žaloba podána. Přestože byl žalobce soudem vyzván k odstranění těchto vad, neučinil tak. Žalobce neuvedl v žalobě, kdy mu byla napadená rozhodnutí žalovaného doručena, ale lze předpokládat, že lhůta pro podání žaloby počala běžet po 21. 9. 2006, tedy po dni vydání napadených rozhodnutí. Žalobce byl k odstranění vad vyzván dopisem ze dne 12. 10. 2006 a dosud vady žaloby neodstranil.

Usnesení Městského soudu v Praze napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, ve které argumentuje stížními důvody uvedenými v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s. Stěžovatel je toho názoru, že jeho žaloba splňovala všechny náležitosti a proto napadené usnesení soudu považuje za nezákonné. Stěžovatel se domnívá, že správní orgány obou stupňů jeho věc nesprávně právně posoudily, řádně ji neodůvodnily a neuvedly důkazy, o které se rozhodnutí opírají. Stěžovatel uvedl, že od listopadu 2003 nemá žádné příjmy a nachází se ve stavu hmotné nouze. Je přesvědčen, že je občanem sociálně potřebným ve smyslu zákona č. 482/1991 Sb. a má nárok na dávku sociální péče. V řízení před soudem byla podle stěžovatele porušena jeho základní lidská práva, konkrétně čl. 1, čl. 3 odst. 3, čl. 36 odst. 2, 3, 4, Listiny základních práv a svobod a čl. 3, čl. 4, čl. 10 a čl. 96 odst. 1, 2 Ústavy. Dodal, že v řízení před soudem mu bylo odepřeno právo na veřejné projednání věci a odepřeno právo na zastoupení advokátem. S ohledem na tyto skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Kasační stížnost je podle ust. § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení Městského soudu v Praze v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížními důvody. Neshledal přitom vady podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Jelikož je Nejvyšší správní soud zásadně vázán důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zaměřil se v dalším toliko na posouzení zákonnosti procesního postupu soudu, neboť v této fázi řízení mu již nepřísluší – ze shora uvedených důvodů – meritorně se zabývat důvodností stěžovatelových námitek týkajících se napadených správních rozhodnutí.

O věci samé uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Stěžovatel ve své kasační stížnosti výslovně uvedl stížní důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s., avšak s ohledem na charakter přezkoumávaného soudního rozhodnutí je dán výhradně důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Uvedený důvod je ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Je-li dán důvod podle písm. e), vylučuje to důvody podle písm. a), c) a d), neboť nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí návrhu (žaloby) nebo o zastavení řízení v každém případě i tehdy, byla-li v něm soudem nesprávně posouzena právní otázka ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., bylo-li řízení u krajského soudu zmatečné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., nebo je-li rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je u kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu (na zahájení řízení) nebo o zastavení řízení z povahy věci vyloučen, když se v obou těchto případech jedná sice o rozhodnutí, jimž se řízení před krajským soudem končí, ovšem nikoli o rozhodnutí ve věci samé. Ovšem toliko rozhodnutími soudu ve věci samé lze posuzovat vady řízení před správním orgánem včetně nepřezkoumatelnosti jeho správního rozhodnutí, jak jsou definovány jako důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publikovaný pod č. 835/2006 Sb. NSS).

Tento závěr vyplývá rovněž z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, podle níž *„je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS).

Stěžovatel spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí Městského soudu v Praze v tom, že soud nesprávně posoudil zákonné podmínky pro odmítnutí podané žaloby, neb podle jeho názoru žaloba splňovala všechny náležitosti. V tomto směru Nejvyšší správní soud především vycházel z ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat. Obsahové náležitosti předkládané žaloby jsou upraveny jednak obecně ustanovením § 37 odst. 2 s. ř. s., určujícím formu žaloby, a odst. 3 téhož ustanovení, podle kterého z každého podání musí být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno, a jednak ustanovením § 71 odst. 1 s. ř. s., kdy žaloba kromě uvedených obecných náležitostí podání musí obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známi, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a konečně návrh výroku rozsudku. Ze žalobních bodů, jejichž nedostatek byl důvodem pro odmítnutí stěžovatelova opravného prostředku, přitom musí být zřejmé důvody stěžovatelova přesvědčení, že napadené správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje zákonu nebo jinému předpisu, který má charakter předpisu právního, a toto jeho tvrzení musí být náležitě odůvodněno. Otázkou náležitého vymezení žalobních bodů se podrobně zabývala již četná judikatura správních soudů, v této souvislosti nutno poukázat zejména na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publikovaný pod č. 835/2006 Sb. NSS, podle něhož ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ukládá žalobci povinnost uvést v žalobě konkrétní skutková tvrzení doprovázená konkrétní právní argumentací, tj. vylíčit, jakých konkrétních kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení

či závěrů se měl správní orgán vůči žalobci dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud tedy žaloba neobsahuje jak právní, tak zpravidla i skutkové důvody, pro které žalobce považuje napadené rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné, a žalobce tuto vadu k výzvě krajského soudu neodstraní ve smyslu ust. § 37 odst. 5 s. ř. s., je namístě ji odmítnout.

V souzené věci se tak Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěrem Městského soudu v Praze, že žaloba stěžovatele ze dne 25. 9. 2006 napadající předmětná správní rozhodnutí žalovaného postrádala některé náležitosti uvedené v ust. § 71 odst. 1 s. ř. s. I podle názoru Nejvyššího správního soudu zůstaly v podané žalobě zcela pomínuty žalobní body, ačkoli podle písm. d) citovaného ustanovení musí být právě z nich patrné, z jakých i skutkových důvodů považuje stěžovatel napadené výroky správních rozhodnutí žalovaného za nezákonné. Nebyly rovněž označeny důkazy, které stěžovatel navrhuje provést k prokazování svých tvrzení, ani označeny stěžovatelem napadené výroky správních rozhodnutí. Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že Městský soud v Praze v souladu s ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. stěžovatele dostatečně konkrétně a jednoznačně formulovaným způsobem vyzval k doplnění žaloby o stanovené náležitosti a zároveň ho poučil, jakým způsobem má své podání (žalobu) doplnit, jakož i o tom, že neodstraní-li vady podání, soud usnesením řízení o tomto podání odmítne. V dané věci tyto náležitosti žaloby na výzvu soudu však stěžovatel nedoplnil a nebylo možno pro tento nedostatek v řízení o žalobě pokračovat, neboť žaloba byla natolik neurčitá, že z ní nebylo patrné, v jakých ohledech a v jakém věcném rozsahu má krajský soud rozhodnutí žalovaného přezkoumávat. Za této situace Nejvyšší správní soud neshledal v procesním postupu Městského soudu v Praze žádnou nezákonnost, neboť zcela odpovídal postupu zákonem předvídanému ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému uzavřel, že Městský soud v Praze nepochybil, když z důvodu nedoplnění žaloby, pro něž nebylo možno v řízení pokračovat, žalobu podanou proti napadeným rozhodnutím žalovaného odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Co se týče námitky stěžovatele, že mu bylo v řízení před Městským soudem v Praze odepřeno právo na zastoupení advokátem, musí ji Nejvyšší správní soud zcela odmítnout. O žádosti stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o podané žalobě bylo rozhodováno Městským soudem v Praze a to tak, že po zjištění osobních a majetkových poměrů stěžovatele jeho návrh na ustanovení zástupce soud zamítl. Uvedené usnesení soudu napadl stěžovatel následně kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud posoudil jako nepřijatelnou a odmítl ji. Nelze tedy přisvědčit stěžovateli, že bylo postupem soudu ve věci neustanovení zástupce pro řízení o žalobě jakýmkoliv způsobem dotčeno jeho právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, o jeho žádosti na ustanovení zástupce bylo řádně soudem rozhodnuto.

Nedůvodná je také další stížná námitka, že postupem Městského soudu v Praze došlo k zásahu do práva stěžovatele garantovaného v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, konkrétně práva na veřejné projednání věci pro řízení před správními soudy. Podle ustanovení § 49 odst. 1 a 2 s. ř. s. předseda senátu nařídí veřejné jednání k projednání věci samé. O tento případ ale v předmětné věci nešlo, neboť Městský soud v Praze nerozhodoval ve věci samé, nýbrž o tom, zda jsou u tohoto soudu vůbec dány podmínky k rozhodování o věci samé. Jednalo se tedy o rozhodnutí, které předchází ústnímu jednání soudu, a i případnému provádění důkazů. Napadeným usnesením proto nemohlo být zasaženo do práva stěžovatele na veřejné projednání věci.

Ostatními námitkami stěžovatele týkajícími se napadených správních rozhodnutí žalovaného a řízení jim předcházejících se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat vzhledem k charakteru přezkoumávaného soudního rozhodnutí. Vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti byl zdejší soud oprávněn toliko k posuzování zákonnosti procesního postupu Městského soudu v Praze z hlediska splnění zákonných podmínek pro odmítnutí podané žaloby stěžovatele.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadené usnesení Městského soudu v Praze netrpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Neb se jedná o věc, která byla vyřízena Nejvyšším správním soudem v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, návrhem stěžovatele na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti se zdejší soud z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven soudem zástupce advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 1000 Kč dle ust. § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění od 1. 9. 2006, za dva úkony právní služby – první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 1. 2008.. Soud advokátovi dále přiznal částku 600,- Kč jako paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna soudem ustanoveného zástupce činí 1600 Kč. Protože advokát soudu doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 304 Kč. Zástupci stěžovatele se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti navýšená o daň ve výši 1904 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. července 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu